

Rødt
v/ Torstein Dahle
Osterhausgate 27
0183 Oslo

2. aug. 2009

Fiskeri- og kystminister Helga Pedersen
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Miljøvernminister Erik Solheim
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

”Full City” katastrofen må granskes. Kommisjon må nedsettes for å øke beredskapen og hindre ulykker som kan få gigantisk omfang, jf. Mongstad med tankskip med mer enn 300 000 tonn olje

De tragiske konsekvensene av oljekatastrofen ved Langesund gir grunn til å rette et skarpt søkelys mot oljevernberedskapen langs hele kysten. De oljemengder som det er snakk om fra ”Full City”, er i virkeligheten bagatellmessige mot de oljemengder som det kan være snakk om dersom et stort tankskip skulle havarere.

”Full City” hadde 1120 tonn bunkersolje om bord. Tankskipene som lossere og laster på Mongstad og Sture i Hordaland kan ha 300 000 – 400 000 tonn olje om bord. Hvis et slikt skip bryter, vil utslippene kunne spre seg langs hele kysten fra og med Hordaland og oppover til Lofoten. Skadeomfanget vil ha dimensjoner som overgår alt det som verden hittil har sett. De mulige konsekvensene av en slik katastrofe er så ekstreme at det er tvingende nødvendig å ta utfordringen langt mer alvorlig enn det som hittil er gjort. Det kan hevdes at sannsynligheten for en slik katastrofe er liten, men dette kan det ikke legges avgjørende vekt på når det mulige omfanget av skader er så gigantisk.

Erfaringene fra Langesund tilsier i hvert fall følgende tiltak:

- * Oljevernberedskapen må være utstyrt slik at den har maksimal kapasitet mht bølgehøyde. Det er nettopp i storm og orkan med store bølgehøyder at faren for ulykker er størst, og da kan man ikke av kostnadsgrunner begrense seg til lenser som ikke tåler store bølger. Nødvendige ressurser må bevilges for å få dette på plass.
- * Det må være slepebåtkapasitet på vakt med tilstrekkelig kapasitet ved alle større norske havner.
- * Seilingsleder må legges i større avstand fra kysten.
- * Det må settes en øvre grense for størrelsen på tankskip til og fra norsk havn, for eksempel en øvre grense på 150 000 dødvekttonn. Begrunnelsen for dette er at de største skipene er så lite manøvreringsdyktige og har så kolossale lastevolum at de helt klart representerer den største risikoen i et farvann med begrensede manøvreringsmuligheter mellom øyer og i fjorder.
- * Nødvendig oppankring og venting på kai plass må foregå i sikre områder med overvåkning og tilgang på slepebåt. Slik venting bør minimeres, og ledig kaikapasitet må utnyttes slik at venting på lasting/lossing kan skje ved kai heller enn ved oppankring oppunder land. Så vidt vi forstår, er for eksempel omlastingskaia Kai 14 på Mongstad, med kapasitet for skip opp til 440 000 tonn dødvekt, langt fra fullt utnyttet.
- * Spesielt ved kystområdet utenfor Mongstad og Sture er det svært viktig at en bemannet trafikkstasjon holder kontinuerlig oppsyn med farvannet. Da gasstankereren ”Marte” i 2004 drev uten

motorkraft mot Fedje, var det nettopp det at en bemannet trafikkstasjon kunne observere det som skjedde og treffe nødvendige tiltak raskt, som gjorde at den flytende bomben ble stoppet få meter før den traff land.

Tungolje som bunkers må forbys, et krav som WWF har stilt lenge. Det må også bli definitivt slutt på bruk av tankskip uten dobbelt skrog.

Rødt vil også jobbe for at myndighetene stiller krav til rederiene om ansettelse av kompetente sjøfolk. Det er et stort problem at det florerer med falske papirer og sertifikater. En undersøkelse som Universitetet i Cardiff utførte i 2002 konkluderer med at 82 prosent av de intervjuede sjøfolkene visste om falske papirer, jf. http://www.imo.org/HumanElement/mainframe.asp?topic_id=294.

Videre er det viktig at det legges større vekt på maritim erfaring og kompetanse i Kystverket selv.

Først og fremst må det straks nedsettes en kommisjon med den fremste ekspertise på området for å gjennomgå oljevernberedskapens utfordringer og behov langs norskekysten, med sikte på en snarlig oppgradering for å oppnå best mulig vern mot katastrofer av denne typen. Kommisjonens første oppgave må bli å foreta en fullstendig gransking av ”Full City”-katastrofen.

Rødt vil på Stortinget følge oljevernberedskapen tett, for å sikre at saken følges opp med nødvendige bevilgninger og tiltak.

Med hilsen

Torstein Dahle
leder Rødt
og stortingskandidat for Hordaland

Ana Lopez Taylor
nestleder Rødt
og stortingskandidat for Telemark